ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci **žalobce: P. – d. v., spol. s r. o.,** proti **žalovanému Ministerstvu životního prostředí**, Vršovická 65, 100 10 Praha 10, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 7. 2002, čj. 550/OVSS-VI/339/02-Tro

takto:

I. **Rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 8. 7. 2002, čj. 550/OVSS-VI/339/02-Tro, a rozhodnutí České inspekce životního prostředí ze dne 20. 3. 2002, čj. 5/OH/2141/02-Du/090, se zrušují pro vady řízení.**

II. **Věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**

III. **Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

IV. **Žalobci se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.**

Odůvodnění:

Rozhodnutím České inspekce životního prostředí ze dne 20. 3. 2002, čj. 5/OH/2141/02-Du/090 byly žalobci podle § 24 odst. 1 písm. b) zákona č. 125/1997 Sb., o odpadech, stanoveny podmínky a lhůty pro zjednání nápravy spočívající v zajištění a předání nebezpečných odpadů s obsahem PCB k využití nebo zneškodnění oprávněné osobě ve lhůtě do dvou měsíců od nabytí právní moci rozhodnutí.

Žalovaný napříkaným rozhodnutím poté zamítl žalobcovo odvolání a rozhodnutí orgánu I. stupně potvrdil s tím, že upravil výrok tohoto rozhodnutí tak, že nápravná opatření se v souladu s § 83 odst. 9 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a změně některých dalších zákonů, ukládají podle § 76 odst. 1 písm. c) tohoto zákona a lhůta pro splnění nápravného opatření č. 1 se prodlužuje do 31. 12. 2002.

Žalobce brojil proti uložení nápravných opatření včasnou žalobou u Vrchního soudu v Praze; tento soud již o věci samé do konce roku 2002 nerozhodl a podle přechodných ustanovení k reformě správního soudnictví byla věc spolu s ostatními neskončenými věcmi předána Nejvyššímu správnímu soudu k dokončení řízení (§ 130 a § 132 s. ř. s.).

Žalobce popírá jakýkoliv svůj vztah ke zjištěným nebezpečným odpadům s obsahem PCB. Tvrdí, že v areálu v O. se odpady nacházely již dříve, než si jej žalobce pronajal a tyto odpady do jeho vlastnictví nikdy nepřešly. Žalobce ohledně důvodů žaloby odkázal na své odvolání (ze dne 9. 4. 2002) proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně a na své původní vyjádření (ze dne 6. 12. 2001), jejichž kopie k žalobě přiložil.

Zejména pak - dovolávaje se rozhodnutí Finančního ředitelství v Hradci Králové ze dne 9. 3. 1998, čj. FŘ/925/120/98-Ro, a rozsudku Krajského obchodního soudu ze dne 21. 9. 1999, čj. 27 Cm 470/98-18 - zdůraznil, že žalovaný nepřihlédl k již vyřešené otázce právního nástupnictví po státním podniku K. d. z.; žalovaný sám tímto právním nástupcem není. V dalším brojil proti tomu, aby věc byla posuzována s odkazem na zákon o velké privatizaci, protože on sám žádný majetek v procesu privatizace nezískal. Nezákonně orgán I. stupně postupoval i v tom, že žalobci neumožnil nahlédnout do celého správního spisu vedeného v dané věci. Konečně pak žalobce namítl, že žalovaný uložil zjednání nápravy nájemci areálu namísto jeho majitelům, čímž porušil zákon o odpadech.

Žalovaný naproti tomu navrhl, aby žaloba byla zamítnuta. Ve vyjádření - s ohledem na totožnost důvodů s důvody uváděnými v odvolání - odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. K otázce právního nástupnictví po státním podniku K. d. z. navíc uvedl, že to nebylo předmětem správního řízení. Proto nezpochybňoval ani shora uvedená rozhodnutí, jichž se žalobce v této souvislosti dovolal. K žalobní námitce týkající se otázky privatizace pak žalovaný připomenul, že cílem popisu tohoto problému v odůvodnění bylo pouze ozřejmit, kdo je vlastníkem předmětných nebezpečných odpadů. Závěr, že žalobce získal jakýkoliv majetek v privatizaci, nebyl v řízení nikdy učiněn. V otázce nahlížení do spisu pak žalovaný odkázal na správní spis, z něhož jednoznačně vyplývá, že žalobci bylo umožněno do kompletního spisového materiálu nahlédnout.

Nejvyšší správní soud – poté, co se seznámil s obsahem správních spisů – dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je pro nedostatek důvodů a pro nesrozumitelnost nepřezkoumatelné [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]; proto je zrušil, aniž by ve věci nařizoval jednání; účastníci ostatně již dříve vyslovili souhlas s tím, aby jednání nebylo nařizováno (§ 51 s. ř. s.).

O věci soud uvážil:

Klíčovou námitkou žaloby bylo tvrzení, že odpady s obsahem PCB vůbec nepatří žalobci, že do areálu, který má žalobce pronajatý, byly svezeny již před tím, než k nájmu došlo; vznikly za dřívější činnosti K. d. z., jejichž právním nástupcem žalobce není a nemůže být, a že odpady žalobce ani nemohl koupit s movitými věcmi, které od pronajímatele (M. a J. P.) převzal.

Tato námitka je důvodná přinejmenším potud, že se správní orgány nevypořádaly řádně s těmi důkazy, které svědčí žalobci.

Ani sám žalovaný nezpochybňuje, že žalobce nenabyl vlastnictví k movitým věcem v procesu privatizace, ale kupní smlouvou z roku 1995. Nejasné tvrzení žalovaného v napadeném rozhodnutí o tom, že „obsah těchto smluv není předmětem tohoto řízení“ nic nemění na tom, že obsah smlouvy je podkladem pro rozhodnutí a žalovaný od něj nemůže abstrahovat. Ze smlouvy vyplývá (bod I. 1.), že prodávající (M. a J. P.) o sobě prohlašují, že jsou vlastníky „podniku“, uvedeného ve specifikovaném privatizačním projektu. V bodě I. 2. je specifikován majetek předávaný žalobci podle této smlouvy; odkazuje se tu na seznam připojený k zápisu o předání majetku mezi Fondem národního majetku a pronajímateli. Že by součástí tohoto seznamu bylo také pět sudů s kompenzačními kondenzátory s obsahem PCB, netvrdí nikdo z účastníků a žalobce to popírá; žalovaný dovozuje, že závazek likvidovat tuto starou ekologickou zátěž přešel v rámci privatizace a že o něm původní nabyvatelé (M. a J. P.) věděli. Dále žalovaný dovozuje, že podle kupní smlouvy přešel veškerý privatizovaný majetek na žalobce, a tedy na něj přešel i smlouvou výslovně nezmíněný závazek likvidace ekologické zátěže.

V tom ale žalovaný nemá pravdu. Žalobce podle smlouvy převzal věci podle seznamu (v němž sudy uvedeny nejsou), navíc - a to především! - s výslovným dovětkem „(věci, práva a závazky), jež slouží provozování shora uvedeného podniku“, resp. také s prohlášením prodávajících, že prodávané věci a převáděná práva „jsou způsobilé pro stanovený provoz, tedy pro dřevovýrobu“.

S tímto dovětkem se žalovaný při hodnocení důkazů vůbec nevyrovnal, ačkoli z celého obsahu spisu nevyplývá, že pro činnost provozovanou žalobcem by sudy s odpadem v areálu umístěné měly jakýkoli význam (ani to ostatně nikdo netvrdí). Vůle účastníků kupní smlouvy (ať už M. a J. P. se privatizací stali nebo nestali vlastníky sudů s kondenzátory) tedy zřetelně nesměřovala k převedení tohoto odpadu nebo závazků s ním souvisejících na žalobce.

Jestliže ovšem žalovaný dovodil opak, pak hodnotil provedené důkazy způsobem zcela opačným; jakou úvahou se tohoto výsledku dobral, zda vůbec a jak citované dovětky kupní smlouvy hodnotil, není ale z rozhodnutí zřejmé; důvody tu scházejí. Jeho rozhodnutí tak postrádá tyto důvody i argumentaci, která je nezbytné pro to, aby mohlo být rozhodnuto tak, jak rozhodnuto bylo. Tuto chybějící úvahu - hodnocení provedených důkazů - soud nahradit nemůže, protože jak právě vyloženo hodnotí kupní smlouvu zcela opačně, totiž v tom smyslu, že podle smlouvy sudy s odpadem na žalobce přejít nemohly, i kdyby vůbec předtím přešly na M. a J. P.

Nejvyšší správní soud proto uzavřel na nepřezkoumatelnost rozhodnutí spočívající v nedostatku důvodů [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Již to samo o sobě je dostatečným důvodem pro kasaci rozhodnutí.

Důvodem pro zrušení je i ostatně nejasnost a rozpor ve výroku napadeného rozhodnutí: zatímco orgán I. stupně uložil v březnu 2002 (nesprávně ještě podle zákona č. 125/1997 Sb., o odpadech) nápravné opatření, které však bylo věcně

srozumitelné (sub 1. předat odpady k využití nebo zneškodnění, sub 2. písemně o tom informovat), žalovaný - snad u vědomí přechodných ustanovení nového zákona č. 185/2001 Sb., platného a účinného od 1. 1. 2002 - na jedné straně rozhodnutí I. stupně **potvrdil** (a odvolání zamítl) ale na druhé straně v rozporu s tímto výrokem „upravil“ výrok rozhodnutí ve shodných dvou (podle jiného možného výkladu jen v prvním bodu) bodech ve stanovení klíčových povinností.

Zda tato „úprava“ je nahrazením nebo naopak doplněním původního rozhodnutí, není jednoznačné. V každém případě je to **změna** (neboť tu bez pochyb šlo ve skutečnosti nikoli o potvrzení, ale o podstatnou změnu prvého rozhodnutí), nicméně je sporné, zda má znamenat nahrazení původních výroků novým textem (jak tomu nasvědčuje shodné číslování výroku odvolacího rozhodnutí čísly 1. a 2., dovětek v odůvodnění, že odvolací orgán „opravil formální vadu“, ačkoli odkaz na ustanovení původního zákona součástí žádného bodu původního výroku není, jakož i samotný výraz „výrok se upravuje“) a nebo doplnění původního výroku, čemuž by nasvědčovalo to, že při nahrazení původních bodů 1. a 2. výroku novým textem by vlastně žádné nápravné opatření uloženo nebylo. Proti tomu ovšem mluví textace bodu 2. odvolacího výroku, odkazující na bod 1., který nelze bez výslovného odkazu chápat jinak než odkaz na bod 1. právě v tomto odvolacím rozhodnutí a nikoli v rozhodnutí I. stupně.

Stručně řečeno, výrok rozhodnutí žalovaného je jednak v rozporu sám se sebou a tedy nelogický. Potvrzuje-li se rozhodnutí, pak se nemůže současně měnit, *a vice versa.* Jednak je učiněný výrok navíc nesrozumitelný. Nelogičnost a nesrozumitelnost působí nepřezkoumatelnost rozhodnutí.

Oba vyložené důvody pak vedly soud k tomu, že napadené rozhodnutí žalovaného zrušil; ke zrušení i rozhodnutí vydaného v I. stupněm pak vedl prvý vytýkaný nedostatek, tedy to, že správní orgán se nijak nevypořádal s obsahem kupní smlouvy, z níž nelze dovodit, že by sudy s odpadem snad měly sloužit provozu dřevařské výroby u žalobce a byly pro takový provoz způsobilé (což u odpadu již pojmově stěží bude přicházet v úvahu). Protože zahrnutí věcí do předmětu prodeje v kupní smlouvě je tím podmíněno, měl se již orgán I. stupně touto otázkou zabývat a námitku žalobce důsledně vyvrátit. To neučinil a proto i jeho rozhodnutí Nejvyšší správní soud pro nepřezkoumatelnost zrušil.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn tím, že žalobce ani v petitu žaloby, ani po poučení soudem náhradu nákladů řízení nepožadoval ani nevyčíslil; toto právo mu proto přiznáno nebylo. Žalovaný neměl ve věci úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně 27. října 2004

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu